

Training sociale vaardigheden voor SW'ers

Bange muizen en harde roepers

Martha School geeft cursussen in sociale vaardigheden aan SW'ers die werken bij het Eindhovense SW-bedrijf Ergon. Hoe pakt ze dat aan?

Tekst: Ria Balk

De wil is er wel. Toch hebben mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt het vaak niet makkelijk op de werkvloer. Volgens Martha School kan dat beter. Niet voor niets noemde deze zelfstandig trainer haar bedrijf 'Omwenteling'. 'Ik ben maar een hulpmiddel,' zegt ze zelf. 'De antwoorden zitten in de mensen zelf. Het gaat erom dat die antwoorden eruit komen. Dat is voor mij de uitdaging. Ik wil de ander zover krijgen dat hij of zij denkt: "Dit ga ik anders doen, want dan krijg ik het wél voor elkaar."'

De groep

Aan het begin van een cursus zijn het allemaal individuen, maar aan het einde vormen ze samen één groep. Als voorbeeld noemt Martha de meest recente groep die ze trainde. 'In eerste instantie kwamen ze aarzelend binnen. De één nam een positief-afwachtende houding aan, de ander had het idee dat hier niets te halen viel.' Toch lukte het Martha om in deze groep een brug te slaan. Aan het einde van de cursus staan ze er niet meer alleen voor en dat maakt hen ook als individu sterker. 'Vroeger twijfelde ik, maar nu durf ik vragen te stellen en kan ik realistische doelen stellen,' vertelt een van hen. 'Hier heb ik geleerd om na te denken. Ik

realiseer me nu dat iedereen wel ergens moeite mee heeft.'

Veel gemeen

Elke deelnemer is anders. Bovendien heeft ieder een ander verhaal. Onzekere, stille muizen zullen nauwelijks iets van zich laten horen, terwijl anderen een kort lontje hebben en juist harde roepers zijn. Toch hebben ze veel gemeen. Tijdens de trainingen 'SoVa basis', 'SoVa vervolg' en 'Boosheid de baas' leren deelnemers eigen keuzes maken, grenzen stellen en bewaken, en opkomen voor hun eigen mening. 'Ik reik handvatten aan, maar ze moeten het zelf doen. Ik waarschuw mijn cursisten altijd dat ik ze uit hun comfortzone ga halen, en dat ik het zie als dat gebeurt. Dat is mijn taak.'

Schuldvraag

Veel deelnemers leggen de schuldvraag buiten zichzelf, weet Martha School. 'Als er iets fout gaat, ligt dat volgens hen altijd aan de ander. Maar dat is natuurlijk niet zo. Ik leer mijn cursisten altijd dat vijftig procent van de schuld bij jezelf ligt. Langzamerhand wil ik bewustzijn en zelfvertrouwen creëren, mijn cursisten een positiever zelfbeeld geven en leren voor zichzelf op te komen. Ik wil ze een paar stappen vooruit helpen, zodat ze beter leren omgaan met de sociale eisen die het werk stelt. Als dat lukt, zijn ze niet alleen zelf geholpen, maar is ook de werkgever tevreden.'

Vreselijk eng

Iedere deelnemer wordt regelmatig

Dit wil Ergon

Ergon is een werkbedrijf voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Het bedrijf ontwikkelt en bemiddelt mensen naar werk voor de gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Met de trainingen wil Ergon een duurzame plaatsing en/of doorstroming naar een geschikte werkplek dichterbij brengen. Halverwege de training vraagt Ergon de leidinggevers om de werknemer feedback te geven over zijn of haar gedrag. Het traject wordt afgesloten met een verslag, waarin de gedragsverandering wordt beschreven en hoe deze verder kan worden ontwikkeld.

Werken aan de opdracht 'Bouw samen een toren'.

gevraagd voor de groep te gaan staan. 'Dat vinden ze vreselijk eng,' zegt School, 'maar zo bouwen ze aan zelfvertrouwen.' Tijdens de laatste bijeenkomst moeten ze zichzelf presenteren voor de groep. De buddy's – in veel gevallen werkleiders en leidinggevenden die gedetacheerde Ergon-medewerkers begeleiding bieden

mee. Tussen de presentaties door krijgt hij hem telefonisch te pakken, maar het mag niet baten. 'Als dat vroeger was gebeurd, dan zou ik hem zijn gepeerd,' zegt David. 'Waarschijnlijk had ik dan niet eens gebeld.' Nu laat David een aantal anderen voorgaan zodat hij zelf even tot rust kan komen. Uiteindelijk doet hij

graag nog vasthoudender worden. Ik ben bang voor een terugval, bang dat ik weer de dupe word van mijn afwachter houding. Assertiviteit moet je blijven leren tot aan je dood.'

Zekerheid

Hoe gaat het verder als de cursus ten einde is? Tijdens de afsluitende presentatie blijkt dat alle deelnemers ook in de toekomst in gesprek willen blijven met de buddy. Dat geeft hen de zekerheid die ze nodig hebben om op de goede weg te blijven. Ten tweede blijkt dat de meeste buddy's tijdens de trainingsperiode de sterktes en zwaktes van de cursist hebben leren kennen. Ze zien hoe hij is gegroeid en waar nog ruimte is voor verbetering. Elke deelnemer ontvangt een certificaat, de werkgever krijgt een rapport met daarin een uitgebreide toelichting van het leerproces. ■

Om hun privacy te beschermen, zijn de namen van de deelnemers gefingeerd.

'Ik leer cursisten dat vijftig procent van de schuld bij henzelf ligt'

op het werk – zijn daarbij aanwezig. Samen met de deelnemers oefenen ze wekelijks met de handvatten die tijdens de les zijn aangereikt. Bovendien fungeren zij als schakel tussen het regulier bedrijf en Ergon.'

David en Nina

David heeft veel profijt gehad van de cursus. De buddy van David is tijdens de laatste bijeenkomst niet aanwezig en daar heeft David het duidelijk moeilijk

toch zijn presentatie. Zo ziet vooruitgang eruit.

Nina is juist altijd erg afwachter geweest. Ze liet zich vroeger al snel door een ander 'overrulen'. Nog steeds is ze geen haantje de voorste, maar ze durft al heel wat beter te zeggen wat ze wil. Tijdens het werk én daarbuiten heeft ze profijt van. 'Soms lopen afspraken niet zo soepel en dat kan heel vervelend zijn. Daar doe ik nu echt wel iets mee.' Wat ze verder verbeteren wil? 'Ik zou hierin